

SATIN ALMA PARİTESİNE GÖRE ELEKTRİK VE DOĞALGAZ FİYATLARI

ÖZET:

Türkiye'nin rakamsal olarak Avrupa'da en düşük enerji fiyatına sahip olduğu tüm kesimlerce kabul edilirken, satın alma paritesi veya alım gücü ile aslında hala en pahalılardan biri olduğu iddia edilmektedir. Aslında pahalının neye göre pahalı olduğu bir tartışma konusudur. Bu Q raporunda, OECD satın alma paritesi ve açık kaynaklardan veriler kullanılarak Türkiye'nin doğalgaz ve elektrik fiyatlarının Avrupa sıralaması hesaplanmaktadır.

YÖNTEM:

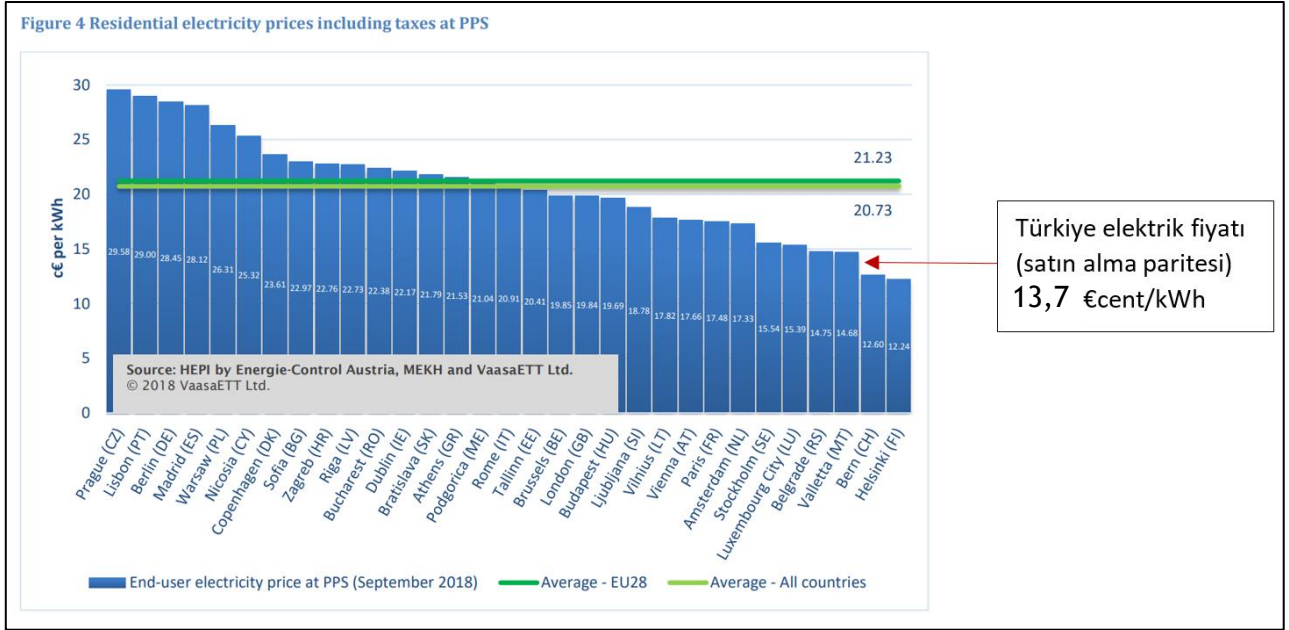
Uluslararası veri karşılaştırmalarında, Eurostat gibi veriler geç güncellendiği için, aylık güncellenen "Energy Price Index" [internet sitesi](#) kullanılmıştır. Ayrıca satın alma paritesinde [OECD'nin ilgili rakamları](#) kullanılmıştır. Verilere hiçbir ek matematiksel hesaplama katılmamıştır. "Energy Price Index", Avusturya ve Macaristan Enerji Düzenleme kuruluşlarının hazırladığı, başkentler bazında elektrik ve doğalgaz fiyatlarını içermektedir. Türkiye'de mesken elektrik ve doğalgaz fiyatları, şirket internet sitelerinden ve gerçek faturalardan çıkarılmıştır.

ANALİZ:

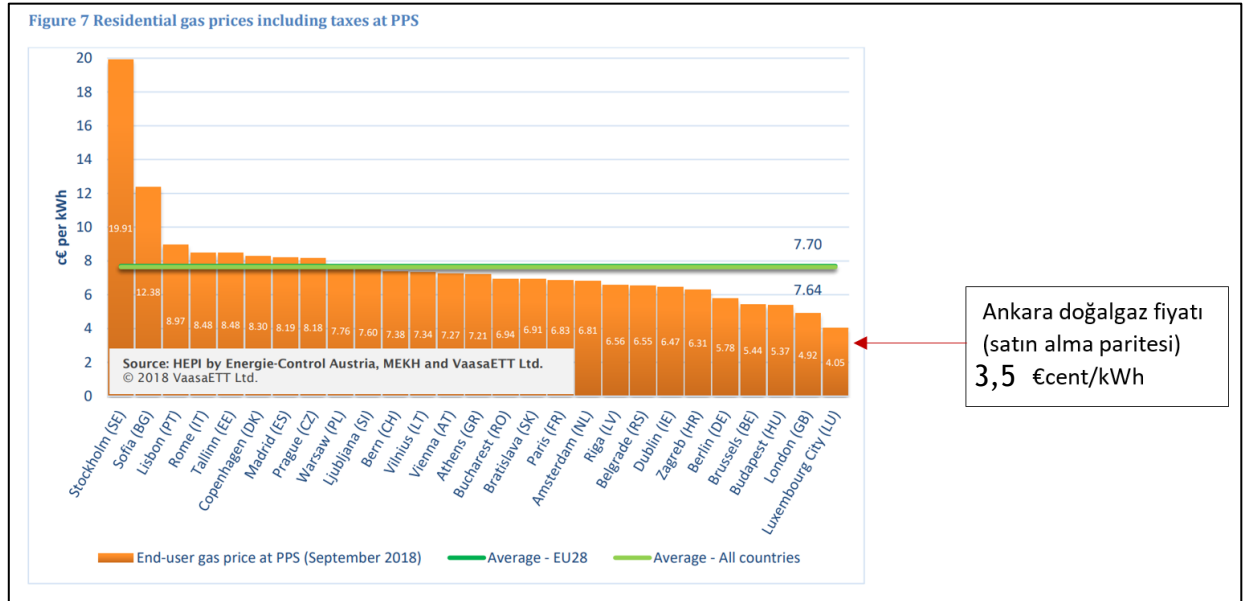
Energy Price Index'in Eylül sonu raporundaki 3. grafikte Avrupa başkentlerindeki (AB üyesi olmayanlar da dahil) elektrik fiyatları gösterilmektedir. Başkentlerdeki doğalgaz fiyatları Euro cinsinden kWh olarak gösterilmektedir. Ankara için rakamlar Başkent gaz [sayfasından](#) alınarak KDV oranı ilave edilmiştir. Energy Price Index'te grafik 4 ve 7'de satın alma paritesine göre düzeltilmiş elektrik ve doğalgaz fiyatları da mevcuttur. (Şekil 1-2)

Güvenilir satın alma paritesi olarak değerlendirilen OECD'nin istatistik sayfasında, Türkiye için en son (2017 yılı için) açıklanan rakam 1,45'tir. Yani, bir önceki aşamadaki elektrik ve doğalgaz fiyatlarını 1,45 ile çarparak satın alma paritesine göre düzeltilmiş bir rakam elde edilecektir. Satın alma paritesine göre düzenlenmiş rakamlara bakıldığında dahi Türkiye'nin ucuzluk sıralaması değişmemektedir.

Şekil 1. Energy Price Index'te satın alma paritesine göre düzenlenmiş elektrik fiyatları

Şekil 2. Energy Price Index'te satın alma paritesine göre düzenlenmiş doğalgaz fiyatları

SONUÇ:

"En pahalı enerji Türkiye'de" hiçbir zaman eskimeyecek bir galat-ı meşhur olarak kalabilir. Eğer verilere ve gerçeklere alım gücünü de katarak bakmak gerekirse, Türkiye'de enerji fiyatları diğer tüm Avrupa ülkelerinden açık ara ucuzdur. Bu enerji talebinde de kendini göstermektedir.

Yine de alım gücü üzerinden yapılan tartışmalarda, OECD verisini ilave %24 arttırarak abartılmış bir satın alma paritesi ile çarptığımızda, Türkiye hala doğalgazda en ucuz

ülkelerden biri olarak kalırken, elektrikte de en ucuz 7.ülke (Türkiye dahil 32 ülke içerisinde) olmaktadır.

30 Ekim 2018’de Euro kuru 6,25 üzerinden hesaplanan verilere göre;

	Mesken fiyat (Vergiler dahil)	Eurocent/kWh	OECD satın alma paritesi (1,45)	Satın alma paritesinin (OECD verisi) %24 daha arttırılması ile
Elektrik	0,59 krş/kWh	9,44	13,7 (en ucuz 3.)	17 (en ucuz 7.)
Doğal gaz	0,15 krş/kWh	2,4	3,48 (en ucuz)	4,3 (en ucuz 2.)

OECD’nin yayınladığı satın alma paritesinin %40 arttırılmasıyla bile Türkiye Avrupa ortalamasının da çok altında kalmaktadır.